

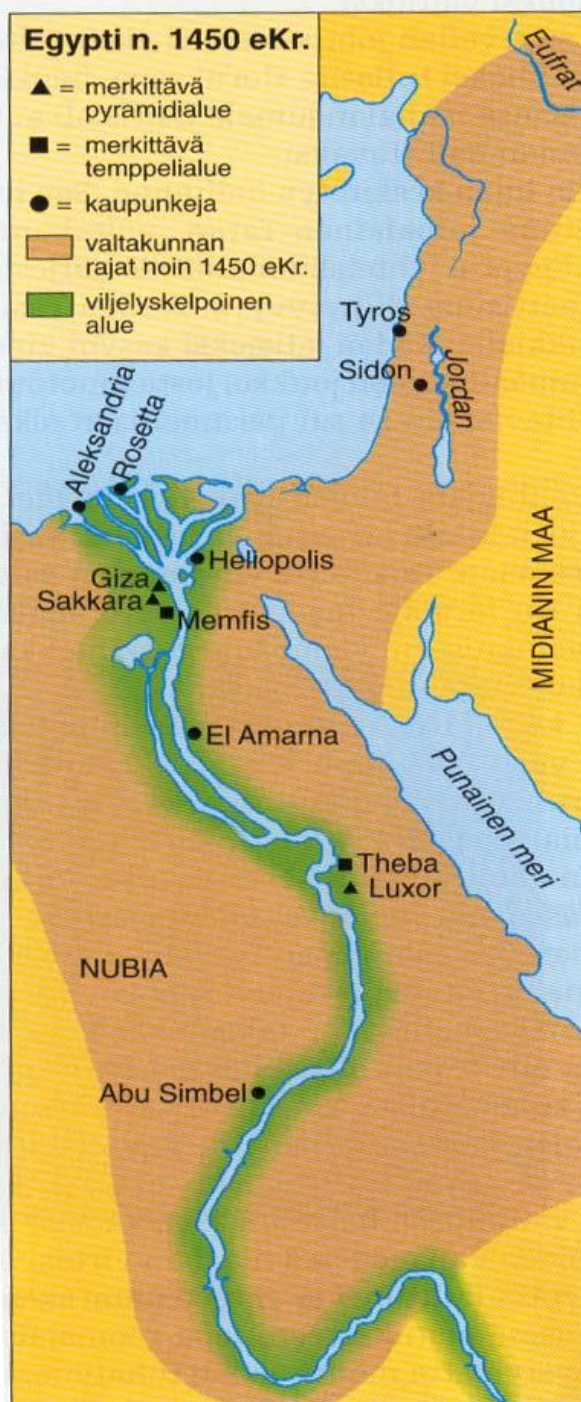
EGYPTI – NIILIN LAHJA

Hi1-KURSSI

Egypti – korkeakulttuurin synty

- Maanviljely (kastelujärjestelmä)
 - Ylijäämä elintarvikkeista
 - Asuminen → kylät, kaupungit, imperiumi
 - Kirjoitustaito (hieroglyfit, papurus)
- Järjestäytynyt hallinto
- Yhteiskunnan hierarkia
- Kauppa, verotus
- Liikkuminen (Niili, vesireitit)
- Kulttuuri, uskonto, rituaalit, myytit
- Armeija, sodat

EGYPTI UUDEN VALTAKUNNAN OLLESSA LAAJIMMILLAAN

1. VARHAISDYNASTIAT (N. 3000 – 2600 e.Kr)

- Maanviljely Niilin laaksossa 6000 eaa.
- Valtakunta yhdistyi
 - Ylä-Egyptin kuningas Narmer kukisti Ala-Egyptin
 - Pääkaupungiksi Memfis
- Vahvan hallintojärjestelmän luominen
- Jumalallinen kuninkuus, dualismi yhteiskunnan perustaksi

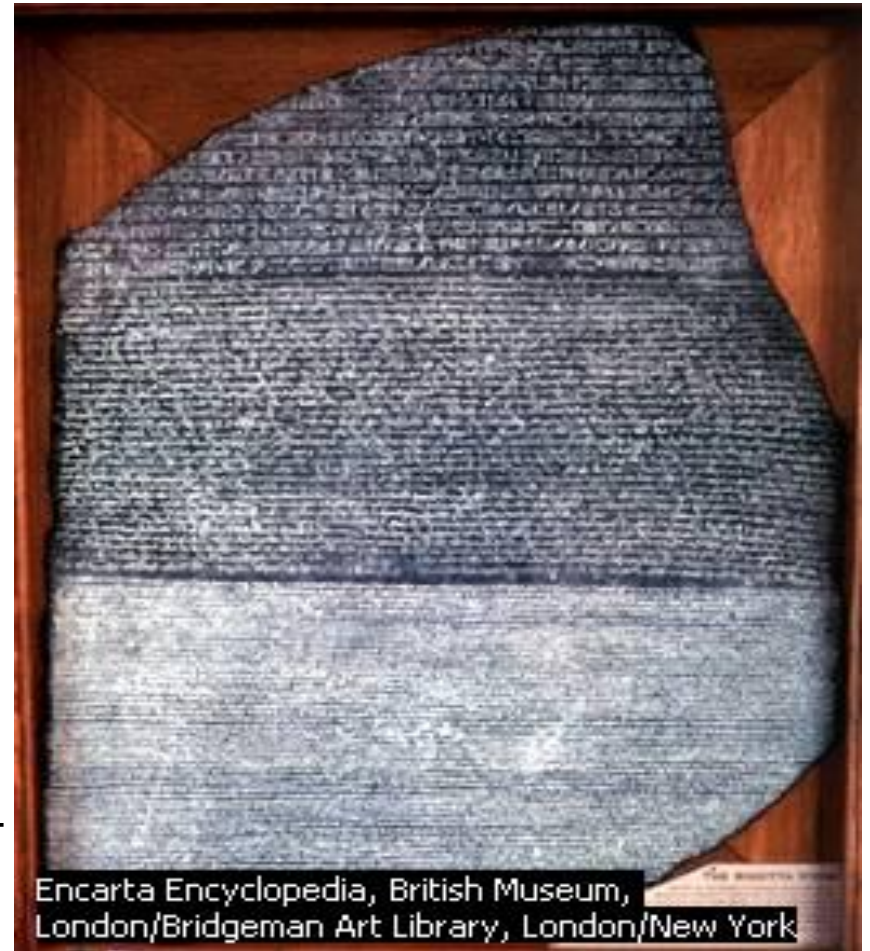
2. VANHA VALTAKUNTA (2600 -2100 e.Kr)

- Pyramidit
- Pääkaupunki Memfis
- Egyptin vaikutusvallan ulottaminen etelään Nubian alueelle
 - Orjat, kulta, norsunluu, eebenpuu
- Keskitetty hallinto, jonka huipulla farao
- Hieroglyfikirjoituksen kehittyminen
- Palsamointitaito, aivoleikkaukset

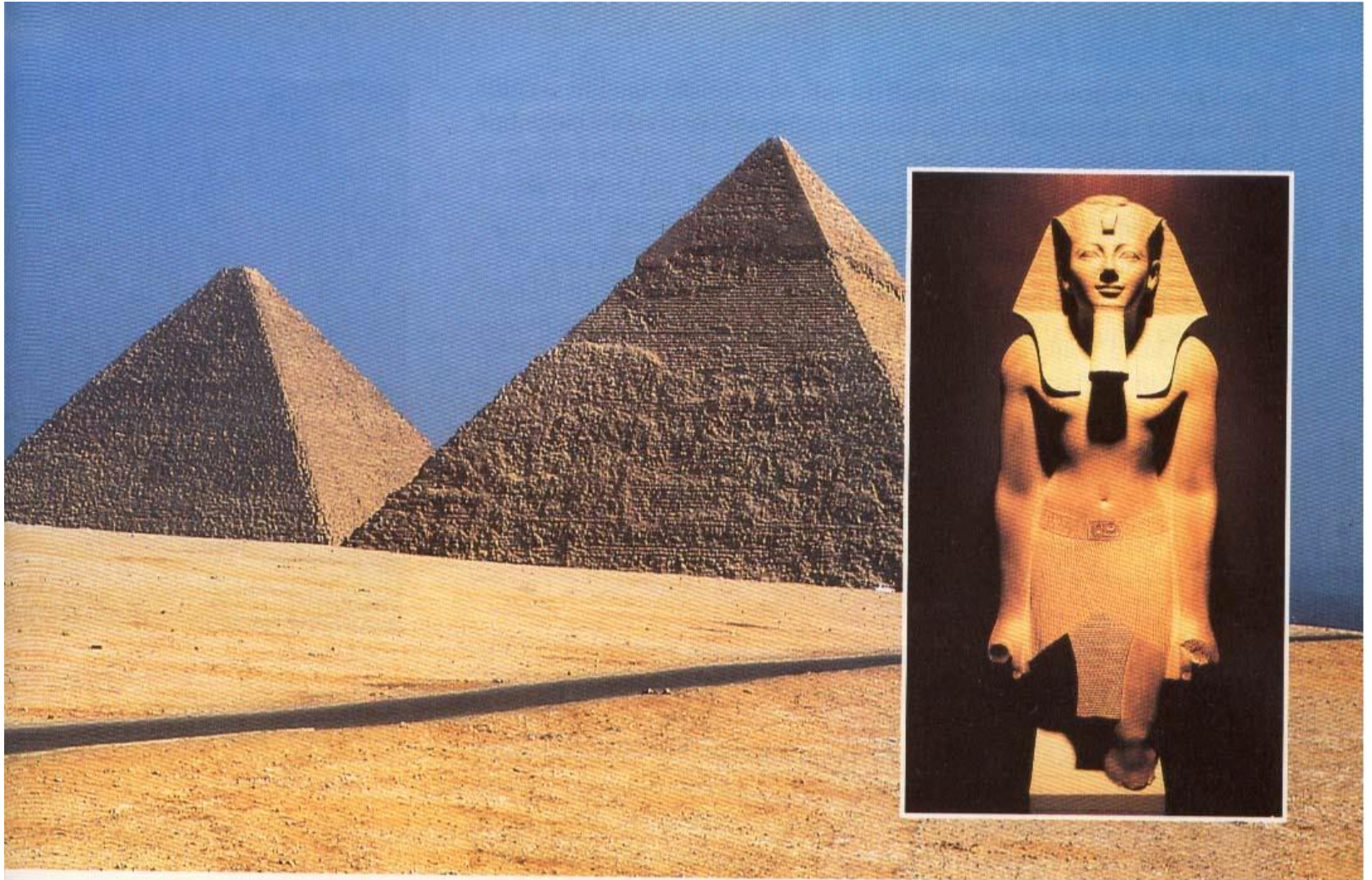
HIEROGLYFIT

HIEROGLYFIEN ARVOITUS SELVISI, KUN RANSKALAINEN JEAN FRANCOIS CHAMPOLLION PYSTYI V. 1828 SELVITTÄMÄÄN ROSETTAN KIVEN SANOMAN. KIVESSÄ OLII TEKSTIT HIEROGLYFEILLÄ, DEMOOT-TISELLA KIRJOITUKSELLA JA MUINAISKREIKAKSI.

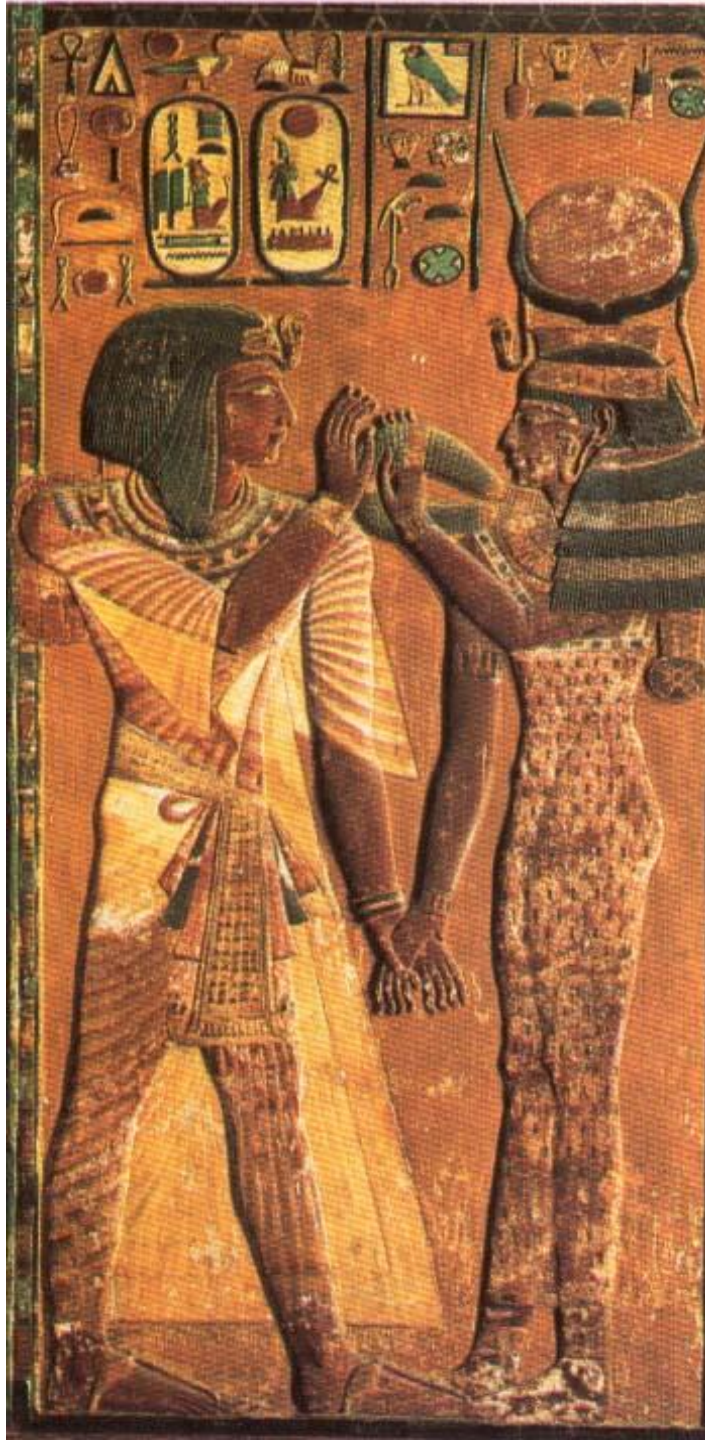
GIZAN PYRAMIDEJA

3. KESKIMMÄINEN VALTAKUNTA (2000-1600 e.Kr)

- Pääkaupungiksi Theba
- Edeltänyttä kautta heikompi
- Nubia liitetään Egyptin valtakuntaan
- Kauppayhteydet luodaan Aasiaan asti
- Kulttuurin nousukausi kirjallisuudessa, arkkitehtuurissa ja lääketieteessä
- Päättyy hyksojen hyökkäykseen
 - Hyksoilta omaksutaan hevosten vetämän sotavaunut

FORMALISMI
TAITEESSA

4. UUSI VALTAKUNTA

- Egyptin valtakunta laajimmillaan
 - Maailmanvalta ulottui Nubiasta Eufratille asti
- Suuret sotilasfaaraot (Ramses II, Thutmosis III)
- Poliittinen mahti ja kulttuuri huipussaan
- Pääkaupunki Theba
- Irtautuminen polyteismista ja formalismista faarao Ahenatenin aikana
- 1000-luvulla eaa. Egypti joutuu sekasortoon
- Faarao Tutankhamonin hautalöytö kuninkaiden laaksosta v. 1922

Farao Tutankhamonin muumion
kultainen naamio 1300-luvulta
eKr. Otsalle on kuvattu Ylä- ja
Ala-Egyptin symbolit
korppikotka ja kobra.